

duda. Järgnebki Prantsuse ja Inglise noot Prahale, milles nõutakse Saksa nõudmiste aktsepteerimist. 21. septembril uus noot Benešile, et vastasel korral Prantsusmaa ei täida liidulepet. 21. sept. kell 17.00 Praha alistub: oleme jäetud üksi! 22/23. sept. Chamberlain Godesbergis. Hitleri uued nõudmised, muu seas: rahuldada ka Poola ja Ungari nõudmised. Tähtaeg 1. okt.! Tšehhid ei nõustu ja 23. sept. Tšehhi kuulutab üldmobilisatsiooni. 26. sept. Chamberlaini erisaadik Berliinis. Roosevelti rahuläkitus. Hitleri sõjakas ning resoluutne kõne. 27. sept. teade, et Saksa aktsioon algab 28. kell 14.00. 27. sept. õhtul Chamberlaini resigneerunud kõne ja Inglise laevastiku osaline mobilisatsioon.

28. sept. varahommikul Roosevelti üleskutse Hitlerile. Chamberlaini telefonikõne Mussoliniga. Kell 10.00 Mussolini kõne Hitleriga. Kell 14.30 Hitleri kutse nelja riigi konverentsile. 29-nda hommikul 4 riigi (Briti, Prantsuse, Itaalia, Saksa) konverents Münchenis ja ööl vastu 30-ndat Müncheni leppe allakirjutamine.

1.—10. okt. Müncheni otsuste teostamine. Saksa väed okupeerivad tsoonide kaupa Sudeedi-Saksa alad. Tšehhi piirikindlustused jäävad Saksamaale. Saksa alasse jäänud tšehhidele kuuluvad siiski optsiooni ja mõningate varade evakueerimise õigus. Suurriigid garanteerivad Tšehhi uusi piire tingimusel, et on lahendatud ka Poola ja Ungari nõudmised.

## Frondid ja sündmused Kesk-Euroopas enne ja pärast Münchenit.

Diplomaatiliste malekäikude ning sel teel väljakujunenud rinnete kohta üleskerkinud maade ja varade jagamise keerdküsimustes näeme järgmist.

Jaanuaris 1938 jõuab krahv Ciano Ungariga leppele elavama koostöö asjus ning saavutab Franco valitsuse tunnustamise Ungari poolt. Otsustavate päevade lähenedes otsib Ungari ise kontakti Saksamaaga kui Versailles' lepingute revideerimise eestvõitlejaga. Koostöö on seda mõistetavam, et Ungari põllumajanduse ekspordist läheb 50% Saksasse. Aasta lõpul liitub Ungari antikominternivastase paktiga. Jugoslaavia, kuigi kuuludes väikeliitu koos Tšehhiga, peab tihedaid sidemeid Saksamaaga, eriti majanduslikul alal. Jugoslaavia on huvitatud sellest, et ei saaks teoks Habsburgide Austriasse tagasipöördumine. Saksamaa laseb Jugoslaaviale külastuste ja muu kaudu osaks saada erilisi tähelepanuaval-